

Rapport: Evaluering av brukerrådsarbeid i Statped 2022-2023

Oktober 2023

Innhold

Bakgrunn	3
Gjennomføring.....	3
Antall svar	3
Resultater.....	4
Vurderinger og anbefalinger	16

Bakgrunn

I dokumentet Brukermedvirkning i Statped, mandat og organisering (gjeldende fra 15. august 2022) står det at Statped har ansvar for å gjennomføre en årlig digital evaluering blant rådernes medlemmer, varaer og blant Statpeds ledere som deltar fast på rådsmøtene. Evalueringen kan gi grunnlag for omforente endringer i brukerrådernes mandat, oppgaver og struktur.

Etter dialog med leder for nasjonalt brukerråd besluttet direktørmøtet i Statped å gjennomføre en digital evaluering høsten 2023. Målgruppe for evalueringen var brukerrepresentanter, vararepresentanter og de av Statpeds ledere som deltar fast i de ulike rådsmøtene. Målet var å få fram synspunkter og innspill som tar sikte på å utvikle og forbedre brukerrådsarbeidet. Sentrale temaer var samarbeidsklima, det møtetekniske, møtefrekvens, innhold i møter, medvirkning, grenseoppgang mellom rådene og brukerrådene som rådgivende organ for Statped.

Gjennomføring

Evalueringsskjema i Forms ble utviklet av Statped i dialog med leder for nasjonalt brukerråd. I august og september ble det gitt informasjon om evalueringundersøkelsen til brukerrådene på Teams og på brukerrådsmøter. Etter utsendelsen ble det også sendt en påminnelse på e-post noen dager før svarfristen.

Det ble lagt følgende tidsplan for gjennomføringen:

- 14. september: Utsendelse av undersøkelsen på e-post
- 25. september: Frist for å svare på undersøkelsen
- 26. oktober: Direktørmøtesak med presentasjon av rapport
- 7. november: Gjennomgang og dialog om resultater gjennomføres på alle brukerrådsmøter.

Antall svar

Evalueringsskjemaet ble sendt ut til 63 brukerrådsrepresentanter og vararepresentanter og til 19 Statpedansatte med tilknytning til brukerrådsarbeidet, til sammen 82 personer.

Vi mottok 47 svar fordelt på følgende måte: 20 representanter (42 %), 11 vararepresentanter (23 %) og 16 Statpedansatte (34 %).

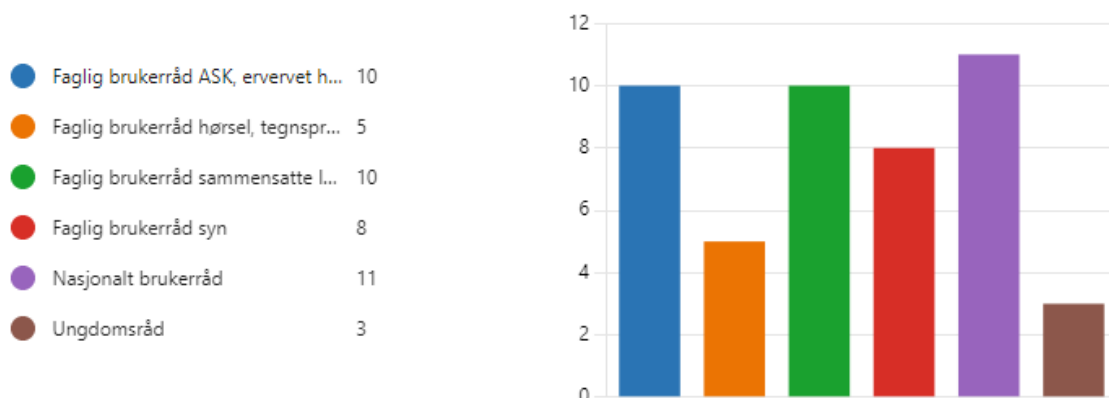
Svarprosent

Svarprosenten totalt var 57, noe vi vurderer som en akseptabel svarprosent. Svarprosenten for Statpedansatte var høyere enn for bruker- og vararepresentantene.

3 representanter er deltakere i 2 brukerråd, og disse ble oppfordret til å svare for det brukerrådet hvor de er mest involvert.

Svarene fra brukerrådene er fordelt på følgende måte:

- Faglig brukerråd ASK, ervervet hjerneskade og språk/tale (11 brukerrepresentanter totalt): 10 svar (hvorav 4 Statped)
- Faglig brukerråd hørsel, tegnspråk og kombinerte sansetap/døvblindhet (9 brukerrepresentanter totalt): 5 svar (hvorav 3 Statped)
- Faglig brukerråd sammensatte lærevansker (11 brukerrepresentanter totalt): 10 svar (hvorav 2 Statped)
- Faglig brukerråd syn (8 brukerrepresentanter totalt): 8 svar (hvorav 3 Statped)
- Nasjonalt brukerråd (21 brukerrepresentanter totalt): 11 svar (hvorav 3 Statped)
- Ungdomsrådet (6 brukerrepresentanter totalt): 3 svar (hvorav 1 Statped)

Når det gjaldt deltakelse på møter fra høsten 2022, hadde 6 deltatt på 1 møte, 7 på 2 møter, 8 på 3 møter og 26 hadde deltatt på 4 eller flere møter.

Resultater

Her følger en presentasjon av svar og kommentarer for hver påstand eller spørsmål i evalueringsskjemaet. Noen av de innledende påstandene i spørreskjemaet er til dels overlappende, og vi ser at enkelte av kommentarene naturlig ville hørt hjemme under

andre påstander enn der de er avgitt. Vi har likevel valgt å gjengi kommentarene der de er avgitt.

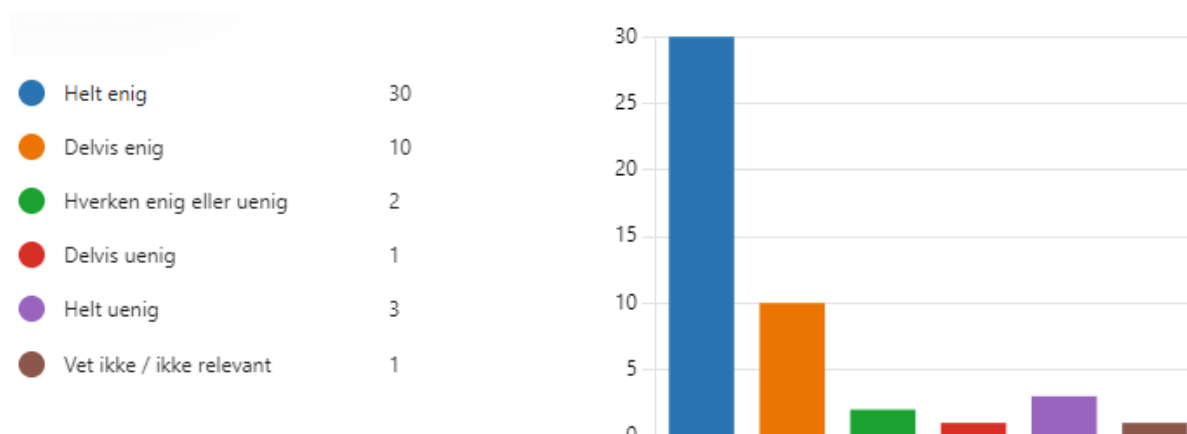
Et hovedinntrykk er at det er stor grad av fornøydhet med brukerrådsarbeidet i Statped, men at det også er rom for forbedringer.

Resultatene blir presentert samlet for alle rådene. Begrunnelsen er at det på grunn av få respondenter ikke er ønskelig å presentere resultatene på rådsnivå. Alle rådene oppfordres til å diskutere resultatene i lys av erfaringer fra arbeidet i eget råd.

Presentasjonen av resultater skiller heller ikke på svar fra bruker- og vararepresentanter og svar fra ledere i Statped. Et gjennomgående funn er at svarene fra de to gruppene i stor grad er sammenfallende og at det er spredning i svarene innad i begge grupper.

Her følger en oppsummering fra de spørsmålene der svarene fra de to gruppene skiller seg noe fra hverandre: Når det gjelder spørsmål knyttet til praktisk gjennomføring av møter, saklister og referater er brukerrepresentantene litt mer positive enn Statpedansatte. På spørsmål om det er tydelig hvilke saker som hører hjemme i hvilket brukerråd, er det flere brukerrepresentanter som svarer helt enig enn Statpedansatte. Statpedansatte svarer litt mer positivt enn brukerrepresentantene på spørsmål om Statped involverer brukerrådet i reelle drøftinger og til rett tid. Statpedansatte svarer også noe mer positivt på spørsmålet om innspill har påvirket Statpeds beslutninger. Det er flere brukerrepresentanter enn Statpedansatte som svarer at samarbeidet i svært stor grad er preget av gjensidig respekt og tillit, men svarene er svært positive for begge grupper.

1. Jeg mottar saksdokumenter i rimelig tid før møtene

Stolpediagrammet over viser følgende svar:

Helt enig 30, delvis enig 10, hverken enig eller uenig 2, delvis uenig 1, helt uenig 3, vet ikke / ikke relevant 1.

Et stort flertall (63 %) er helt enig i at de mottar saksdokumenter i rimelig tid før møtene. 23 % er delvis enig.

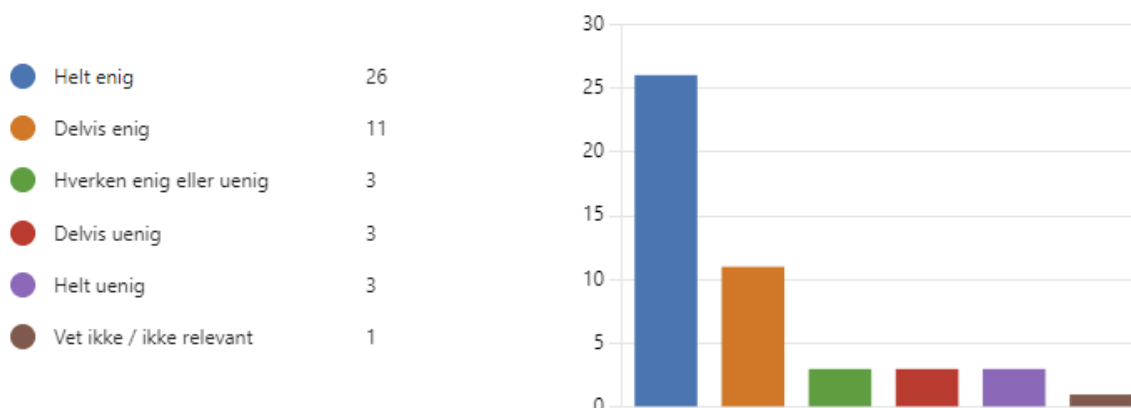
Det ble gitt 12 kommentarer. 5 gir uttrykk for utfordringer ved bruk av Teams, og flere gir uttrykk for at saksdokumenter mangler eller kommer for seint.

«De kommer i god, men det hjelper lite når jeg ikke finner dem/kommer inn på teams.»

«Vi i Statped må bli flinkere til å sende ut saksvedlegg i god tid.»

Forslag til forbedring er at saker må meldes i god tid, at Statped må bli bedre til å sende ut saksdokumenter, at disse skal foreligge en uke før møtet og at de skal sendes på e-post i tillegg til via Teams.

2. Saker som fremmes i møtene er godt forberedt og belyst gjennom saksliste og saksdokumenter

Stolpediagrammet over viser følgende svar: Helt enig 26, delvis enig 11, hverken enig eller uenig 3, delvis uenig 3, helt uenig 3, vet ikke / ikke relevant 1.

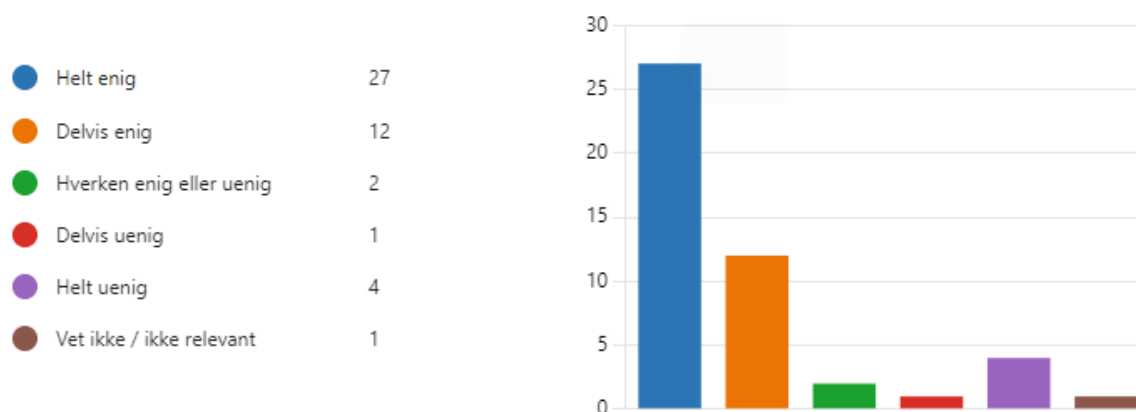
Et flertall (55 %) er helt enig i at saker er godt forberedt og belyst gjennom saksliste og saksdokumenter. 23 % er delvis enig.

Det ble lagt inn 10 kommentarer. 1 kommentar går på at saksdokumenter har dårlig kvalitet. Flere gir uttrykk for ønske om å få tilsendt saksdokumenter i god tid før møtet, slik at det er mulig å stille godt forberedt.

«Jeg setter meg inn i sakene på forhånd og setter derfor pris på saksdokumenter.»

«Flere av sakene som legges frem av Statped, som f.eks. elevkurs, er av så dårlig kvalitet at det blir vanskelig å diskutere sakene.»

3. Gjennomføring av møtene fungerer godt

Stolpediagrammet over viser følgende resultat: Helt enig 27, delvis enig 12, hverken enig eller uenig 2, delvis uenig 1, helt uenig 4, vet ikke / ikke relevant 1.

Flertallet (57 %) er helt enig i at gjennomføring av møtene fungerer godt. 25 % er delvis enig.

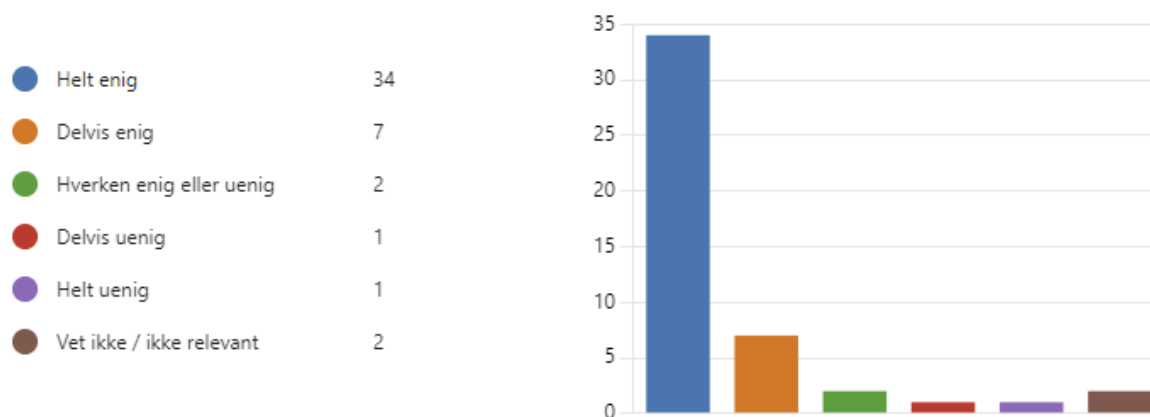
Det ble lagt inn 17 kommentarer. 1 kommentar går på at det må avklares om det skal være fysisk eller digitalt møte, en annen at det er usikkerhet knyttet til om digitale eller fysiske møter er å foretrekke når det er snakk om behov for tolk eller annen tilrettelegging. Flere kommenterer at for mye av tiden blir brukt til at Statped informerer, mens et par kommentarer går på at møtene er blitt bedre når det gjelder rom for dialog. 2 kommentarer at møtene er lange og at det er viktig å ha pauser. 2 gir uttrykk for at det er bortkastet tid å delta i brukerråd.

«Møtene er ryddige og samtidig fleksible med rom for diskusjon.»

«Føler ikke at det er rom for medvirkning. Kun orienteringssaker om ting som allerede har blitt vedtatt. Ser derfor liten grunn til å sitte på møte etter møte.»

Forslag til forbedring er å avklare om møtene skal være fysiske eller digitale, vurdere møtelengde og antall saker, legge inn tilstrekkelig med pauser og vurdere om noen møter kan avholdes som for eksempel workshop med mer variasjon og dynamikk.

4. Utsending av referat og annen informasjon etter møter fungerer godt

Stolediagrammet over viser følgende resultat: Helt enig 34, delvis enig 7, hverken enig eller uenig 2, delvis uenig 1, helt uenig 1, vet ikke / ikke relevant 2.

Et stort flertall (72 %) er helt enig i at utsending av referat og annen informasjon etter møter fungerer godt. 14 % er delvis enig.

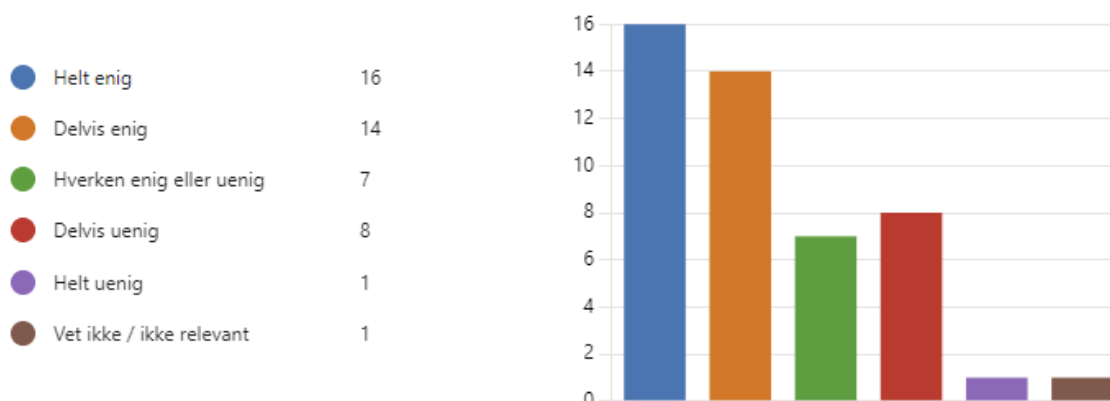
Det ble lagt inn 10 kommentarer. 4 peker på utfordringer ved bruk av Teams. En etterlyser referater på statped.no, en annen mener at referatene kommer for seint.

«Fint at det nå kommer på epost i tillegg til Teams»

«Det tar litt tid før referatet kommer. Litt forbedringspotensiale der i forhold til når det sendes ut.»

Forslag til forbedring er at referatene blir sendt på e-post og blir lagt ut på statped.no kort tid etter møtet.

5. Det er tydelig hvilke saker som hører hjemme i hvilke brukerråd

Stolpediagrammet over viser følgende resultat: Helt enig 16, delvis enig 14, hverken enig eller uenig 7, delvis uenig 8, helt uenig 1, vet ikke / ikke relevant 1.

Flertallet er helt enig (34 %) eller delvis enig i (29 %) at det er tydelig hvilke saker som hører hjemme i hvilke brukerråd.

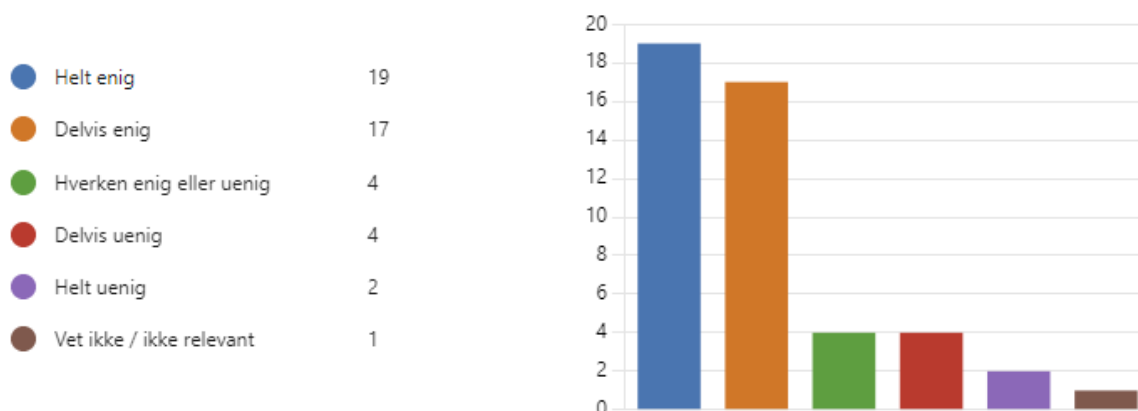
Det ble lagt inn 8 kommentarer. Flere går ut på at det kan være vanskelig å skille mellom saker til nasjonalt brukerråd og saker til de andre rådene. 1 kommenterer at Statped kun er interessert i å informere og ikke lytte til representantenes erfaringer og setter av tid til deres saker. 1 har lite kjennskap til hvilke saker som er i de andre rådene.

«Det kan være overlappende behov for å drøfte sakene i et faglig brukerråd og i Nasjonalt brukerråd. Disse avveiningene kan være vanskelige.»

«Vi får ikke mulighet til å ta opp de sakene som er viktige for våre medlemmer.»

Forslag til forbedring er å sørge for at noen saker av overordnet karakter som egentlig hører hjemme i nasjonalt brukerråd, også kan tas opp i de andre rådene, eller at disse sakene blir tilpasset til de andre rådene.

6. Statped involverer brukerrådet i reelle drøftinger/diskusjoner av saker som er i prosess

Stolpediagrammet over viser følgende resultat: Helt enig 19, delvis enig 17, hverken enig eller uenig 4, delvis uenig 4, helt uenig 2, vet ikke / ikke relevant 1.

Flertallet er helt enig (40 %) eller delvis enig i (36 %) at Statped involverer brukerrådet i reelle drøftinger/diskusjoner av saker som er i prosess.

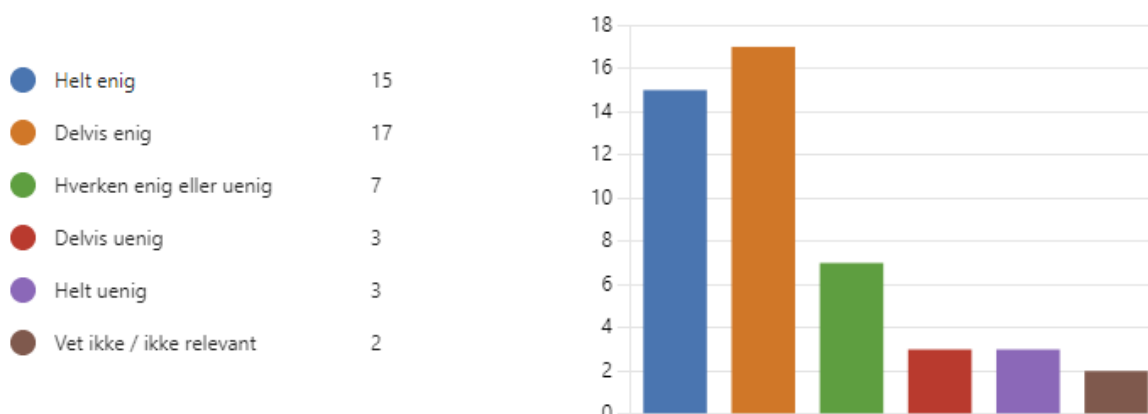
Det ble lagt inn 10 kommentarer. Flere av kommentarene går på at det blir mye informasjon fra Statped og lite tid til innspill fra brukerorganisasjonene, og at det noen ganger gis informasjon om noe som allerede er besluttet. Saker kan ha kommet for langt, og det kan være uklart hvordan brukermedvirkningen skal foregå. Det blir også vist til at dette har blitt bedre enn tidligere.

«Svært mange orienteringssaker og lite mulighet for medvirkning.»

«Nå som Statped begynner å ta sin nye form, er det mer rom for diskusjon og muligheter for innspill.»

Forbedringspunkter kan være at sakspapirer blir sendt ut i god tid, og at Statped blir bedre til å involvere tidligere i prosesser.

7. Statped involverer brukerrådet i sakene til rett tid

Stolpediagrammet over viser følgende resultat: Helt enig 15, delvis enig 17, hverken enig eller uenig 7, delvis uenig 3, helt uenig 3, vet ikke / ikke relevant 2.

Flertallet er helt enig (31 %) eller delvis enig (36 %) i at Statped involverer brukerrådet i sakene i rett tid.

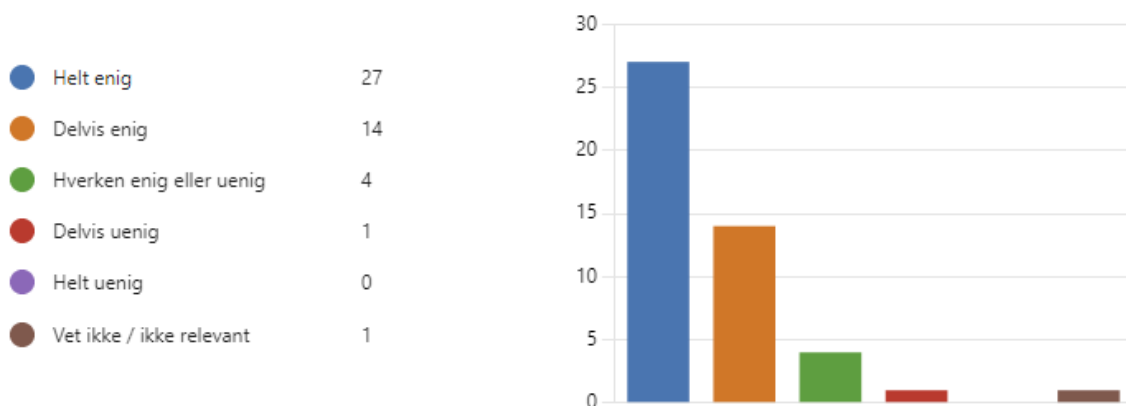
Det ble lagt inn 7 kommentarer. 1 kommenterer at det aldri har skjedd, en annen at det kommer litt seint noen ganger, og 1 har opplevd at det har vært korte frister.

«Aldri.»

«Kommer litt sent noen ganger.»

Et forbedringspunkt kan være at Statped involverer tidligere i saker som er i prosess.

8. Brukerrådet behandler saker som er relevante for rådet

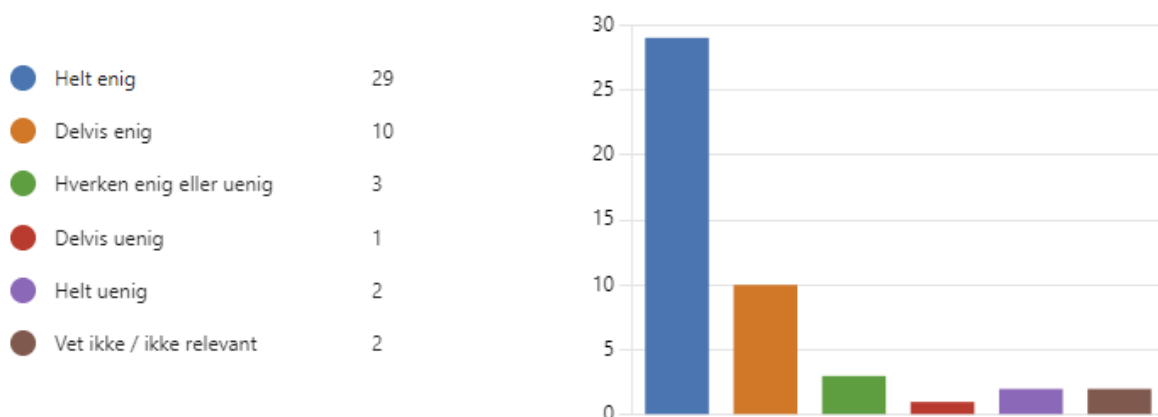
Stolpediagrammet over viser følgende resultat: Helt enig 27, delvis enig 14, hverken enig eller uenig 4, delvis uenig 1, helt uenig 0, vet ikke / ikke relevant 1.

Et flertall (57 %) er helt enig i at brukerrådet behandler saker som er relevante for rådet. 29 % er delvis enig.

Det ble lagt inn 2 kommentarer. 1 kommentar går på at sakene er relevante, men at man ikke kan si at rådet behandler dem.

«Sakene vi har oppe er relevante - men vi kan ikke si at vi behandler sakene!»

9. Statped følger opp brukerrådets/brukerrepresentantenes innspill på en god måte

Stolpediagrammet over viser følgende resultat: Helt enig 29, delvis enig 10, hverken enig eller uenig 3, delvis uenig 1, helt uenig 2, vet ikke / ikke relevant 2.

Flertallet (61 %) er helt enig i at Statped følger opp brukerrådets/brukerrepresentantenes innspill på en god måte. 21 % er delvis enig.

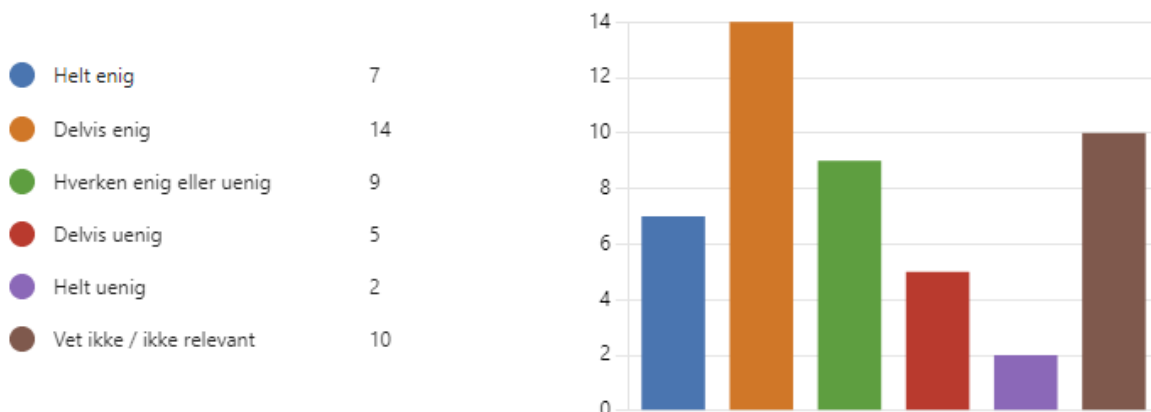
Det ble lagt inn 8 kommentarer. 1 kommentar sier at man aldri har opplevd det, en annen går på at man ikke alltid får vite hva som skjer med sakene underveis. 1 kommenterer at innspill ikke blir godt nok ivaretatt, mens 1 kommentar går på at man velger å tro at de blir fulgt opp. 1 sier at man føler at innspill blir lyttet til, mens en annen peker på Statped viser respekt for mening og innspill, men at premissene allerede er lagt.

«Jeg velger å tro at det følges opp på en god måte»

«Aldri opplevd.»

Et forbedringspunkt kan være bedre dialog mellom møtene.

10. Jeg ser ofte at brukerrådets innspill har påvirket Statped's beslutninger

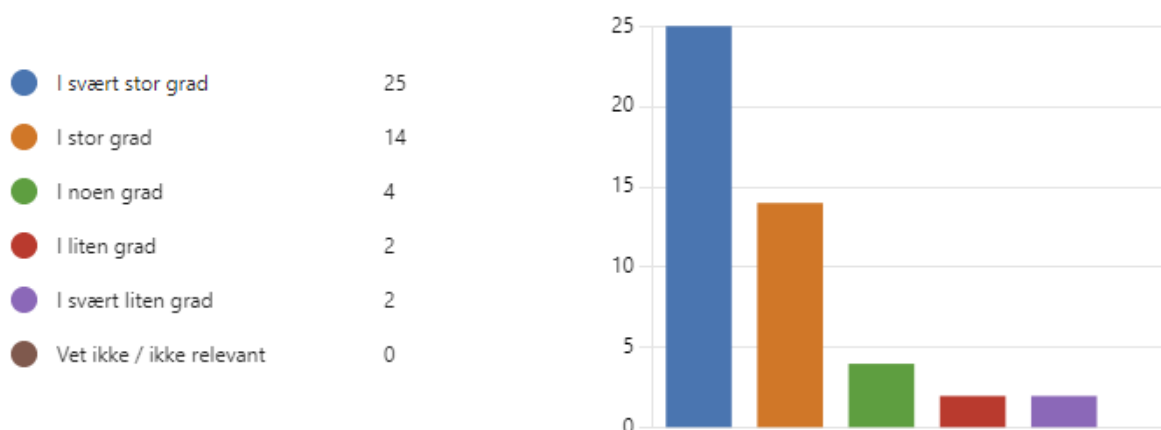
Stolpediagrammet over viser følgende resultat: Helt enig 7, delvis enig 14, hverken enig eller uenig 9, delvis uenig 5, helt uenig 2, vet ikke / ikke relevant 10.

På dette spørsmålet er det stor variasjon i svarene: 14 % er helt enig, 29 % er delvis enig, 19 % er hverken enig eller uenig, 10 % er delvis uenig, 4 % er helt uenig og 21 % svarte vet ikke/ikke relevant.

Det ble lagt inn 7 kommentarer som viser at det er ulik oppfatning når det gjelder dette.

«Det har jeg opplevd lite av.»

11. I hvilken grad opplever du at samarbeidet i brukerrådet er preget av gjensidig respekt og tillit?

Stolpediagrammet over viser følgende resultat: I svært stor grad 25, i stor grad 14, i noen grad 4, i liten grad 2, i svært liten grad 2, vet ikke / ikke relevant 0.

Flertallet (53 %) opplever i svært stor grad at samarbeidet i brukerrådet er preget av gjensidig respekt og tillit. 29 % opplever dette i stor grad.

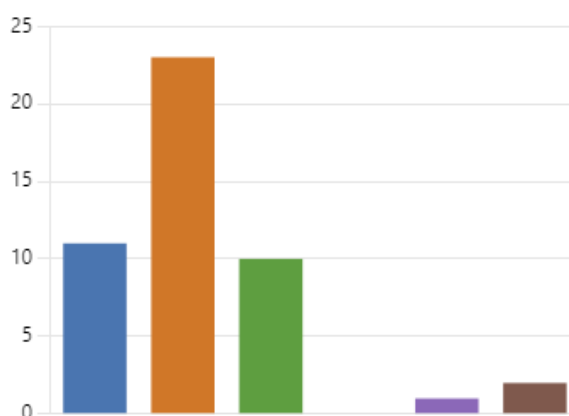
Det ble lagt inn 6 kommentarer. 1 kommentar går på at det kan virke som om Statped ikke er interessert i å høre på brukerne, en annen viser til at det er godt samarbeidsklima på tross av uenighet.

«Føler Statpeds representanter kun deltar fordi de må, og bryr seg lite om hva vi i brukerrådet formidler.»

«Vi sitter ikke i brukerrådet for å dyrke vennskap, det er viktig å ha rom for engasjement og uenighet og av og til høy temperatur. Jeg opplever samarbeidsklimaet som godt og at det i hvert fall ikke går feil vei.»

12. I hvilken grad mener du Statped har gitt brukerrådet tilstrekkelig innføring i Statpeds virksomhet og oppdrag?

● I svært stor grad	11
● I stor grad	23
● I noen grad	10
● I liten grad	0
● I svært liten grad	1
● Vet ikke / ikke relevant	2

Stolpediagrammet over viser følgende resultat: I svært stor grad 11, i stor grad 23, i noen grad 10, i liten grad 0, i svært liten grad 1, vet ikke / ikke relevant 2.

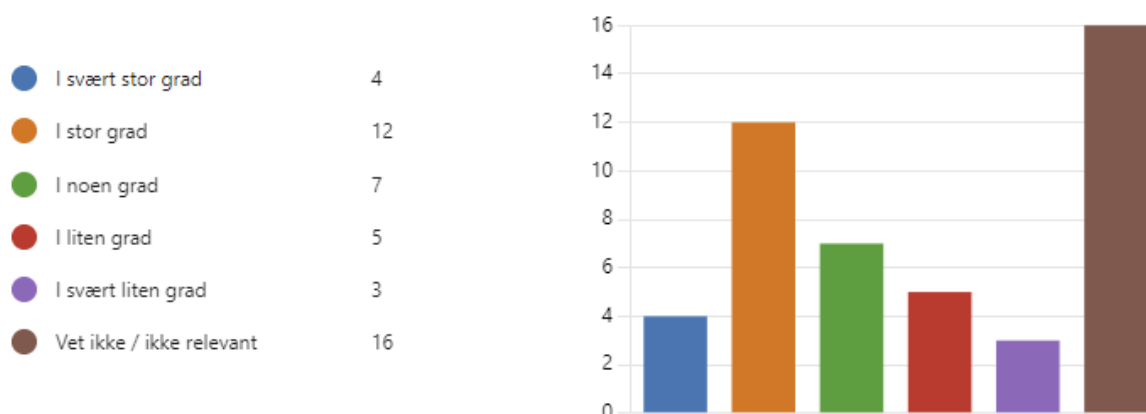
Flertallet mener at Statped i svært stor (23 %) eller stor grad (48 %) har gitt brukerrådet tilstrekkelig innføring i Statpeds virksomhet og oppdrag.

Det ble lagt inn 8 kommentarer. Kommentarer går på at det kan være behov for bedre informasjon når man påtar seg et verv, og at det stadig er behov for informasjon fordi det er utskifting av representanter og vararepresentanter. Det kan være vanskelig å finne en god balansegang mellom tilstrekkelig og for mye. Det har vært mye informasjon om omstilling, mens det viktigste burde være hvordan det skal bli framover.

«Kan repeteres jevnlig da brukerrådets medlemmer og varaer av og til skiftes ut.»

«Kunne ønske meg en anbefalt "pakke" med dokumenter/nettsider man bør lese på når man er ny for å få en god forståelse av Statpeds virksomhet og oppdrag.»

13. I hvilken grad mener du organisasjonen du tilhører har gitt deg tilstrekkelig opplæring som brukerrepresentant?

Stolpediagrammet over viser følgende resultat: I svært stor grad 4, i stor grad 12, i noen grad 7, i liten grad 5, i svært liten grad 3, vet ikke / ikke relevant 16.

På dette spørsmålet er det stor variasjon i svarene. Det er naturlig at mange har svart vet ikke/ikke relevant. Svarene fordeler seg ellers slik: 8 % i svært stor grad, 25 % i stor grad, 14 % i noen grad, 10 % i liten grad og 6 % i svært liten grad.

Det ble lagt inn 6 kommentarer. Kommentarene går ut på at dette kan bli bedre og at mange opplever at de har fått for lite opplæring.

«Jeg fikk en kort innføring, men jeg var fortsatt veldig usikker på hva denne brukermedvirkningen egentlig innebar.»

14. Har du ellers kommentarer du ønsker å gi til Statped som del av denne evalueringen?

Det ble lagt inn 13 kommentarer. Flere av kommentarene framhever at brukerrådsarbeidet er viktig:

“Brukerrådsarbeidet er et viktig arbeid og et godt foretak!”

“Brukerrådets arbeid er svært viktig, ikke minst siden pasientgruppen som jeg representerer i Norge er liten og vi får veldig mye ut av et slikt samarbeid.”

“Brukerutvalget fungerer som en god arena for dialog.”

En kommenterer at mulighet for både fysisk og digital deltakelse er viktig, og bør fortsette.

En kommentar utdyper hva som er utfordringen knyttet til bruk av Teams for representanter som benytter privat pc i brukerrådsarbeidet:

“Denne utfordringen med full tilgang til den til enhver tid valgte kommunikasjons-plattform, vil også kunne gjelde fremtidige brukerrepresentanter, som må ha tilgang til informasjonskanaler, og ulike web-løsninger de ikke har, eller har mulighet til å koble seg til. Dette må Statped være oppmerksom på.”

En kommentar at det er krevende å være brukerrepresentant:

«Det har vært mye usikkerhet og noen diskusjoner omkring hva som er "riktig type saker" og hva som hører heime i faglig brukerråd kontra nasjonalt brukerråd. Jeg har også en ubehagelig følelse av at vi ikke skjønner helt hva som skjer, og jeg aner ikke om våre synspunkt blir lyttet til og eventuelt tatt til følge, og hvorfor/hvorfor ikke de i så fall blir det. Er brukerrådet bare en pliktøvelse for Statped, eller er det noen vits i det, jeg er like klok.»

Vurderinger og anbefalinger

Hovedfunn 1

Det er stor grad av fornøydhet med utsending av saksdokumenter, saksforberedelser, gjennomføring av møter og utsending av referat og annen informasjon etter møtene.

Kommentarer viser likevel at det kan være fornuftig å vurdere forbedringspunkter knyttet til frister for å melde saker, utsending av sakliste, utarbeidelse av saksframlegg som gjør at representantene i større grad får mulighet til å sette seg inn i sakene og bruk av Teams og e-post som kommunikasjonskanal.

Anbefaling: Det utarbeides felles retningslinjer for alle rådene med frister for å innhente saker, sende ut sakliste med saksframlegg, sende ut forslag til referat, få inn innspill til referat og publisere referat på statped.no. Sakliste og saksframlegg sendes ut både i Teams og via e-post. Disse retningslinjene legges inn i dokumentet Brukermedvirkning i Statped, mandat og organisering.

Hovedfunn 2

Et stort flertall er enig i at det er tydelig hvilke saker som hører hjemme i hvilke brukerråd, og at brukerrådet behandler saker som er relevante for rådet. Det kan likevel, på grunnlag av kommentarer, være fornuftig å se litt nærmere på dette. Det er spesielt forholdet mellom nasjonalt brukerråd og de andre rådene som er

utfordrende. Det er grunn til å tro at det kan være flere saker som er relevante for både nasjonalt brukerråd og ett eller flere av de andre rådene.

Anbefaling: Det bør ses på forholdet mellom nasjonalt brukerråd og de andre brukerrådene når det gjelder fordeling av saker og behov for koordinering i medvirkningsarbeidet. Statped følger opp den nye rutinen for ivaretagelse av brukermedvirkning i direktørmøtesaker på en systematisk måte. Formålet med rutinen er å ivareta brukermedvirkning i saksarbeid i Statped og å legge til rette for at rett sak kommer til rett brukerråd i rett tid. Rutinen ble besluttet i direktørmøtet i april 2023.

Hovedfunn 3

Et flertall mener at Statped involverer brukerrådet i reelle drøftinger av saker som er i prosess, at dette skjer i rett tid, og at innspill blir fulgt opp på en god måte. Det er større variasjon i svarene på spørsmålet om man ser at innspillene har påvirket Statpeds beslutninger. Vi bør derfor være oppmerksom på at det er ønske om tidlig involvering i saker før noe blir besluttet. Det kan også være behov for å tydeliggjøre på hvilken måte innspillene blir hensyntatt og inngår i det samlede kunnskapsgrunnlaget før beslutninger fattes.

Anbefaling: Statped følger opp den nye rutinen for ivaretagelse av brukermedvirkning i direktørmøtesaker på en systematisk måte (se anbefaling hovedfunn 2).

Hovedfunn 4

Et stort flertall gir uttrykk for at samarbeidet i brukerrådet er preget av gjensidig respekt og tillit, men kommentarer gir likevel grunn til å tro at dette ikke gjelder alle.

Anbefaling: Alle brukerrådene gjennomgår evalueringsrapporten og drøfter den i lys av arbeidet i eget råd, for å identifisere spesielle utfordringer og vurdere tiltak der det er behov for det.

Hovedfunn 5

Når det gjelder opplæring fra Statped og fra organisasjonene, er det en del variasjon i svarene. Dette kan tolkes som at det er behov for å arbeide bedre med god informasjon til brukerrepresentantene, både når det gjelder Statpeds virksomhet og oppdrag og vervet som brukerrepresentant.

Anbefaling: Statped utarbeider en informasjonspakke om Statped og brukerrådsarbeidet i Statped til brukerrepresentanter. Statped tar kontakt med FFO, SAFO og Unge funksjonshemmede om opplæring av brukerrepresentantene.

© Statped
Telefon: 02196

www.statped.no
facebook.com/statped
twitter.com/statped

